

NIKI ISTITUTO
UNIVERSITARIO
OLANDESE DI
STORIA DELL'ARTE

NWIB JAARVERSLAG 2019

**Nederlands Interuniversitair Kunsthistorisch Instituut in
Florence (NIKI)**

NWIB

mei 2020

Inhoudsopgave

1.	Terugblik vanuit missie en beleid	2
2.	Activiteiten	3
a.	Onderwijs	3
b.	Onderzoek	3
c.	Studenten en bursalen.....	4
d.	Wetenschapsgebieden.....	5
e.	Promotie en voorlichting.....	5
f.	Samenwerking	5
g.	Valorisatie / maatschappelijke impact.....	6
3.	Middelen	7
a.	Personeel	7
b.	Huisvesting en ICT	7
c.	Bibliotheek	8
d.	Communicatie.....	9
e.	Financiën	9
4.	Klantanalyse en waardering	9
a.	Waardering.....	9
b.	Gebruik van producten en diensten	9
c.	Tijdsbesteding.....	10
	Bijlage 1 Onderwijsproductie.....	12
	Bijlage 2 Wetenschappelijke productie.....	13
	Bijlage 3 Valorisatie activiteiten.....	15
	Bijlage 4 Studenten en bursalen	15
	Bijlage 5 Samenwerking	19
	Bijlage 6 Overzicht personeel	20
	Bijlage 7 Financiële verantwoording.....	21
	Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad.....	23

1. Terugblik vanuit missie en beleid

Overeenkomstig het beleid is gestreefd naar het optimaliseren van de dienstverlening aan de bestaande partners waarbij de primaire doelgroep gevormd wordt door studenten en onderzoekers van de Nederlandse opleidingen Kunstgeschiedenis en Kunst- en Cultuurwetenschappen. Evenals voorgaande jaren, verbleven docenten en studenten van de jaarlijkse Italië-excursie die in de bachelor-opleidingen van de deelnemende universiteiten wordt aangeboden op het instituut. Het eigen onderwijs is dit jaar uitgebreid met de minor *Florence-Rome* die het instituut jaarlijks zal aanbieden in samenwerking met het KNIR. Dit initiatief sluit aan op het beleid om, naast nationale en internationale studenten en onderzoekers kunstgeschiedenis, ook studenten en onderzoekers van andere disciplines binnen en buiten de geesteswetenschappen aan te trekken. Meerdere doelgroepen werden ook dit jaar bediend met het onderwijs dat het instituut jaarlijks organiseert in samenwerking met de Summerschool van de Universiteit Utrecht, met de Nederlandse Wetenschappelijke Instituten in het Buitenland (NWIB's), met het Honours college van de Universiteit Utrecht en met de Landelijke Onderzoekschool Kunstgeschiedenis (OSK).

Ook dit jaar stond in het teken van de uitvoering van door het instituut opgezet en bevorderd onderzoek. Naast het begeleiden van scripties, onderzoek in het kader van een stage, promotieonderzoek en andere onderzoeksprojecten, verrichtte de wetenschappelijke staf onderzoek ten behoeve van eigen publicaties en lezingen. De bijzondere expertise van de wetenschappelijke staf trok dit jaar niet alleen opnieuw de aandacht van de nationale en internationale media maar dit keer ook van het Nederlandse bedrijfsleven. Het instituut organiseerde drie internationale symposia in samenwerking met Nederlandse en Italiaanse academische en museale instellingen. Daarnaast vond op het instituut een tentoonstelling van tekeningen van een hedendaagse kunstenares uit Florence plaats. Ter gelegenheid daarvan werd een catalogus gepubliceerd en organiseerde het instituut een rondetafelgesprek in samenwerking met de kunstenares en New York University.

Gezien het belang van de derde geldstroom voor het kunnen bevorderen van onderzoek, het organiseren van internationale symposia en bekostigen van publicaties, is opnieuw veel tijd besteed aan beheer en uitbreiding van relaties. Evenals vorig jaar vond een door het NIKI in Florence georganiseerde *fundraiser* met een cultureel programma plaats. Ter afsluiting daarvan bracht de wetenschappelijke staf de sponsors op de hoogte van zowel de behaalde resultaten op het gebied van onderzoek, onderwijs en valorisatie als de lopende en geplande projecten. Mede door middel van de eigen onderwijs- en publieksgerichte activiteiten en het in stand houden van diverse beurzen en een 'scholar-in-residence'-programma, biedt het NIKI studenten en jonge onderzoekers de mogelijkheid hun professionele netwerk uit te breiden op internationaal niveau. Dankzij de inzet van de NIKI-ambassadeurs is de student in Nederland goed voorzien van informatie over het Instituut en de geplande activiteiten.

2. Activiteiten

a. Onderwijs

Tabel 2.1 Onderwijsactiviteiten in verslagjaar

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)*	toegekend ECTS	% alfa	% beta	% gamma
Bachelor	10	141	150	894			
Excellent / honours							
Master	2	28	11	174			
PhD							
Postacademisch							
Overig	1	51	7	255			
TOTALEN	13	220	168	1323			

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 1.

*) De duur is berekend op basis van het aantal cursussen vermenigvuldigd met het aantal dagen van de cursus.

De kwaliteitszorg van onderwijs dat onderdeel uitmaakt van een opleiding van een deelnemende instelling valt onder de reguliere kwaliteitszorg van deze instelling. Voor onderwijs dat op eigen initiatief door het NIKI wordt georganiseerd en dat niet is opgenomen in een curriculum bij een deelnemende instelling is in afstemming met de overige NWIB's een gezamenlijke kwaliteitszorg-procedure ontwikkeld. De examencommissie Geschiedenis en Kunstgeschiedenis van de Universiteit Utrecht heeft het NIKI-onderwijsaanbod getoetst aan de instellingsnormen.

Ook dit jaar leverde prof. dr. Michael Kwakkelstein een bijdrage aan het Utrechtse onderwijs in de vorm van gastcolleges in Utrecht en Florence (excursiewerkgroep).

Tabel 2.2 Onderwijsactiviteiten voorgaande jaren

	aantal cursussen	aantal studenten	duur (in dagen)	toegekend ECTS	% alfa	% beta	% gamma
2018	13	211	126	1172			
2017	15	206	152	1320			

b. Onderzoek

Tabel 2.3 Onderzoek

Aantallen	2019	2018	2017
Promotieonderzoeken (verdedigd)			
- eigen staf (co)promotor	1		
- deelnemende universiteiten			
Promotieonderzoeken (begeleiding)			
- eigen staf (co)promotor	3	4	4
- deelnemende universiteiten			

Expedities en/of (veldwerk)projecten			
Wetenschappelijke bijeenkomsten	4	4	4
Wetenschappelijke publicaties staf	4	17	0
Wetenschappelijke presentaties staf	16	9	9

Tabel 2.4 Top 3 wetenschappelijke bijeenkomsten (door het instituut georganiseerd)

Naam	Aard bijeenkomst	Aantal bezoekers	Bijzonderheid
<i>Red Chalk Drawings Sources, Techniques and Styles c.1500-1800</i>	symposium	70	i.s.m. <i>Avere Disegno</i>
<i>A Princely Education. Cosimo III de' Medici's travels through the Golden Age Netherlands: global ambitions and local contexts</i>	symposium	60	i.s.m. de RUG, de Biblioteca Medicea Laurenziana, Florence en de Accademia della Crusca, Florence
<i>Going South. Artistic Exchange between the Netherlands and Italy in the 17th century</i>	symposium	150	i.s.m. RKD-Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis en de Italiaanse ambassade

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 2.

Met steun van de Stichting Vrienden van het Kunsthistorisch Instituut in Florence kon onderzoek worden voortgezet ten behoeve van een geannoteerde bronuitgave (Engelstalig) van een voor de kunstgeschiedenis belangrijke primaire bron, te weten de zogenaamde *Codex dell'Anonimo Magliabechiano* (ca. 1540). Ook leverde de Stichting financiële steun voor de eindredactie van het omvangrijke aan de regio Toscane gewijde deel van het *Repertory of Dutch and Flemish Paintings in Italian Public Collections*. Beide uitgaven zullen verschijnen in de reeks NIKI-publicaties. De doelstelling om jaarlijks meerdere internationale symposia te organiseren is mede dankzij steun van de Vriendenstichting opnieuw gehaald. Op uitnodiging van nationale en internationale musea heeft de wetenschappelijke staf een inhoudelijke bijdrage geleverd aan de samenstelling van tentoonstellingen en bijbehorende catalogi. In december 2019 werd het onderzoek ten behoeve van het grootschalige *Gerson Italy* project afgerond en werden de resultaten daarvan in digitale vorm gepubliceerd. Dit project stond onder leiding van Gert Jan van der Sman en Rieke van Leeuwen van het RKD-Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis (Den Haag). Naar aanleiding van de publicatie werd op 12 december 2019 een internationaal symposium georganiseerd met sprekers van over de hele wereld. Voor de organisatie van het symposium ontvingen het NIKI en het RKD steun van de Italiaanse Ambassade in Nederland. De bijdragen aan het symposium worden in 2020 in digitale vorm gepubliceerd onder redactie van Gert Jan van der Sman en Rieke van Leeuwen.

c. Studenten en bursalen

Tabel 2.5 Studenten en bursalen

	2019	2018	2017
Begeleide scripties (BA, MA, RMA)	11	9	1
Studiebeurzen (aantal personen)	10	7	12
Studiebeurzen (totaal aantal weken)	72	82	81
Stagebemiddelingen land van vestiging	0	0	0
Stagiaires bij het instituut: NL + NWIB-land	2	1	9

Overige faciliteiten

0

0

0

Voor de complete lijst van de betreffende activiteiten zie bijlage 4.

Sinds 2014 biedt het Instituut stages aan uitsluitend op MA-niveau (Gerson-project i.s.m. het RKD & Patrician Patronage Project i.s.m. de RUG).

d. Wetenschapsgebieden

Tabel 2.6 Inzet (tijdsbesteding) van de staf (Wp en niet Wp) naar wetenschapsgebied

Wetenschapsgebied	2019	2018	2017
Archeologie	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Kunstgeschiedenis	83	82	92
Taal, cultuur en geschiedenis van het land van vestiging	1	2	2
Taal, cultuur en geschiedenis van Nederland	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Geesteswetenschappen overig (geschiedenis en filosofie)	15	6	0
Andere wetenschapsgebieden, te weten: Liberal Arts & Science, Fiscaal Recht	1	10	6
Totaal	100%	100%	100%

e. Promotie en voorlichting

De door de directeur onder studenten en onderzoekers van de deelnemende universiteiten geworven NIKI-ambassadeurs zetten zich in op het gebied van informatievoorziening richting studenten, onderzoekers, docenten, studieadviseurs, onderwijscoördinatoren en faculteitsbestuur. Hiertoe maken de NIKI-ambassadeurs gebruik van de sociale media; verzorgen zij presentaties zowel tijdens kunsthistorische studiedagen als tijdens universitaire voorlichtingsdagen, verspreiden zij promotiemateriaal (flyers, brochures, posters, affiches, etc.), maken zij afspraken met bovengenoemde personen en koppelen zij relevante praktische informatie op het gebied van onderwijs (ontwikkelingen, knelpunten) terug naar het NIKI. De directeur verzorgt jaarlijks in Utrecht een gastcollege in het begin van de Bachelorfase ook om studenten in een vroeg stadium van hun opleiding te attenderen op het NIKI. Een dergelijk gastcollege verzorgt hij, indien gewenst, ook aan de andere deelnemende universiteiten.

f. Samenwerking

De samenwerking met de deelnemende universiteiten bestaat in eerste instantie uit het faciliteren van onderwijs en onderzoek. Daarnaast organiseert het instituut symposia in samenwerking met Nederlandse en buitenlandse universiteiten. Bij de totstandkoming van publicaties in de NIKI-reeks wordt samengewerkt met collega's van zowel de deelnemende universiteiten als van buitenlandse universiteiten. De samenwerking met Nederlandse musea bestaat uit het leveren van een inhoudelijke bijdrage aan de totstandkoming van tentoonstellingen, bijbehorende catalogi en databases. Deze activiteiten vergroten de zichtbaarheid van het NIKI en de expertise die het in huis heeft.

g. Valorisatie / maatschappelijke impact

Tabel 2.8 Valorisatie

Aantallen	2019	2018	2017
Bijeenkomsten voor algemeen publiek	2	5	4
Publicaties gericht op een algemeen publiek		11	0
Presentaties door stafleden gericht op een algemeen publiek	11	6	1
Mediaoptredens Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein	<i>BBC World; NPO Radio 1; De Volkskrant; De Standaard; Reformatorisch Dagblad; Kijk; Quest</i>	<i>The New York Times; NRC Next; Trouw; de Volkskrant; de Telegraaf; Haarlems Dagblad; Friesch Dagblad; Nieuwsuur; NOS; Met het Oog op Morgen; Klara Radio; Ruud de Wild NPO Radio 2; Sky Arte; Teylers Magazijn; Discover Benelux Magazin; Art e Dossier</i>	<i>De Kennis van NU; NRC; De Telegraaf; Het Parool; RTL Late Night; RTL Live; Koffietijd; BNR Nieuwsradio; NPO Radio 1; IL messaggero; NOS; De Volkskrant; De Nieuws BV, Radio 1; Volkskrant Magazine; Vista; Florence is You! La Repubblica; La Nazione; Il Gazzettino</i>
Bijeenkomsten van bestuurders, beleidsmakers, politici, etc.			

De door de staf ontwikkelde expertise geniet de belangstelling van de internationale media en musea. Op deze manier worden de resultaten van het eigen onderzoek middels interviews met de geschreven en gesproken pers en publicaties in de vorm van tentoonstellingscatalogi en voordrachten toegankelijk gemaakt voor een breed publiek.

3. Middelen

a. Personeel

Tabel 3.1 Personele bezetting

	aantal fte			lokaal / gedetacheerd
	2019	2018	2017	
Directie en management				
directeur (wp of obp)	1,0 wp*	1,0 wp*	1,0 wp*	gedetacheerd
overig management				
Wetenschappelijke staf				
onderzoekformatie	0,4 wp	0,4 wp	0,4 wp	gedetacheerd
onderwijsformatie	0,2 wp	0,2 wp	0,2 wp	gedetacheerd
Fellows / gastdocenten / gastonderzoekers				
onderzoekformatie				
onderwijsformatie				
Stagiairs				
onderzoeksformatie	0,2	0,2	0,4	
onderwijsformatie				
Bibliotheek	0,4 wp 0,5 obp	0,4 wp 0,5 obp	0,4 wp 0,5 obp	gedetacheerd lokaal
Niet-wetenschappelijke staf				
communicatie				
secretariaat	1,0 obp	1,0 obp	1,0 obp	gedetacheerd
financieel beheer				
gebouwbonden functies				
diverse ondersteuning				
Totalen	2,0 wp 1,50 obp	2,0 wp 1,50 obp	2,0 wp 1,50 obp	

*De directeur heeft ook dit jaar meer tijd besteed aan onderzoek met het oog op publicaties en presentaties (zie bijlage 2.3)

b. Huisvesting en ICT

Tabel 3.2 Bezettingsgraad gastenverblijven

Totale gastenkamer- capaciteit (= aantal kamers x 326 per jaar)	Aantal overnachtingen		Bezettingsgraad*) uitgedrukt in % (= aantal overnachtingen / totale aantal overnachtingen x 100)
	Betaald	Onbetaald	
aantal slaapplekken x 326	2463	1023	
12 x 326 = 3912	3486		89%

*) De kamerbezetting is berekend op basis van 326 dagen (het instituut is jaarlijks in totaal 5 weken gesloten).

Verder dient te worden opgemerkt dat het instituut beschikt over meerpersoonskamers die niet altijd door meer dan één gast gebruikt kunnen worden. Bij de berekening is uitgegaan van 1 persoon per kamer per nacht. Uitgaande van het aantal bedden is de bezettingsgraad 38% (3486 : 9128 (28 x 326)).

c. Bibliotheek

In overeenstemming met de behoeften van de studenten en onderzoekers is de bibliotheek uitgebreid met nieuwe publicaties die nauw aansluiten bij het hoogwaardige wetenschappelijke profiel van het instituut en het beleid dat gericht is op verbreding van de doelgroepen en gebruikers. De meerwaarde van de bibliotheek behelst niet alleen de open opstelling, de 24/7 toegankelijkheid voor gasten, maar ook het unieke karakter van de collectie Nederlandse en Vlaamse kunst in relatie tot Italiaanse kunst.

De dienstverlening betrof voornamelijk het ter beschikking stellen van boeken en tijdschriften alsook het verschaffen van toegang tot de wetenschappelijke databases die het instituut samen met het IRIS-consortium en de Universiteitsbibliotheek Utrecht in beheer heeft. De digitale databases zijn: de IRIS-catalogus (boeken en tijdschriften), de catalogus van de fotoarchieven (nikipics.library.uu.nl), het *Corpus of Art Works sold in Italy 1800-1914* en de *Watermark Database of the Dutch University Institute for Art History*. De bibliotheekcatalogus is ondergebracht bij IRIS, een samenwerkingsverband van The Harvard University Center for Italian Renaissance Studies (Villa I Tatti), Bibliotheek van de Uffizi, Museo del Bargello, Istituto Nazionale di Studi sul Rinascimento, Opificio delle Pietre Dure, Biblioteca Vinciana en het NIKI.

Met betrekking tot de dienstverlening en digitalisering deden zich in 2019 de volgende ontwikkelingen voor:

Vanwege grootschalige en arbeidsintensieve digitaliseringsprojecten bij de Universiteitsbibliotheek Utrecht heeft de UB het NIKI in 2019 tijdelijk niet de gebruikelijke personele ondersteuning kunnen bieden bij de documentverwerking (invoer nieuwe titels).

De Universiteitsbibliotheek Utrecht stapt in het voorjaar van 2020 over op een ander bibliotheekstelsel waardoor *public access* van de digitale catalogi van de NIKI-fotoarchieven (nikipics.library.uu.nl) en het *Corpus of Art Works sold in Italy 1800-1914* niet langer gegarandeerd is. In de loop van 2019 zijn verschillende mogelijkheden onderzocht om de NIKI-databases in een nieuwe digitale omgeving onder te brengen. Met dat doel werden meerdere systemen met elkaar vergeleken en tevens enkele tests gedraaid. Op basis van deze bevindingen is een projectplan opgesteld dat in 2020 ten uitvoer zal worden gebracht. Het plan voorziet in een partiële verankering van het catalogusgedeelte in het nieuw systeem van de Universiteitsbibliotheek Utrecht in combinatie met een geheel gemoderniseerde, externe Online Public Access Catalog met geavanceerde zoekfunctionaliteit en optimale mogelijkheden om het beeldmateriaal (ca. 45.000 foto's) te visualiseren.

Tabel 3.3

	2019	2018	2017
Aantal boeken	62042	61489	60.972
Aantal tijdschriften	120	120	120
Aantal digitale bestanden	90	80	70
Aantal nieuw verworven titels			
- boeken	553	517	748
- tijdschriften	0	0	0
- digitale bestanden	10	10	10
Omvang collectie in lopende meters	1359	1346	1334
Aantal bezoekers	210	210	200

3. Studenten								
begeleide scripties	6	0	2	0	4	0	0	12
stagiaires	0	0	0	1	1	0	0	2
overige faciliteiten								

4. Toegekende beurzen								
BA studenten	0	0	0	0	0	0	0	0
Honours studenten								
(R)MA studenten	1	0	0	0	0	0	0	1
PhD en Postdoc	1	0	0	1	2	0	5	9

5. Huisvesting								
studenten	44	14	8	19	25	1	70	181
PhDs en postdocs	3	0	0	4	3	0	11	21
onderzoekers/docenten	5	0	1	6	4	1	17	34
overig	0	0	0	0	1	0	34	35
aantal overnachtingen								

6. Overige diensten								
cultureel								
contractonderwijs								
Bemiddeling in NWIB kader								
overig:								

*Gastdocenten overig: docenten niet betrokken bij excursiegroepen deelnemende universiteiten. Cursisten overig: Summerschool, Hogeschool Utrecht en individuele gasten.

c. Tijdsbesteding

Tijdsbesteding naar gebruiker

Gebruiker	2019 (%)	2018 (%)	2017(%)
Universiteit Leiden	5	12	12
Universiteit Utrecht	15	12	17
Radboud Universiteit Nijmegen	2	7	10
Rijksuniversiteit Groningen	14	13	16
Universiteit van Amsterdam	24	12	20
Vrije Universiteit Amsterdam	6	4	2
Andere Nederlandse universiteiten (TU Delft)	0	12	1
Vlaamse universiteiten	1	1	1
Universiteiten land van vestiging	2	1	1
Andere buitenlandse universiteiten	14	3	3
Hogescholen	11	11	10
Niet WO / HBO gebruikers	6	12	7
	100%	100%	100%

Het instituut faciliteert onderwijs van andere disciplines dan alleen kunstgeschiedenis; de percentages zijn berekend op basis van het aantal gasten.

Bijlage 1 Onderwijsproductie

In onderstaand overzicht is voor het verslagjaar aangegeven:

- de naam van de onderwijsactiviteit (cursus, werkgroep, excursie, etc.)
- de instelling(en) die verantwoordelijk is / zijn voor het programma (dit kan ook het instituut zelf zijn)
- de primaire doelgroep (Ba, Honours/Excellent, Ma, RMA, PhD)
- de duur van de cursus of werkgroep in dagen
- het totaal aantal deelnemers
- toegekende EC (TS) (vermeld indien relevant of dit onderdeel uitmaakt van grotere cursus met meer EC)
- de discipline(s) waartoe de deelnemers kunnen worden gerekend
- het contractonderwijs dat het Instituut heeft aangeboden

Naam cursus	Instelling / instituut	Doelgroep	Aantal dagen	Aantal deelnemers	Aantal toegekende ECTS	Opleidingen
Excursiewerkgroep	RUG	BA	12	32	160	Kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UU	BA	8	23	138	Kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UCU	BA	3	3	0	Italiaans
Excursiewerkgroep	LEI	BA	15	16	80	Kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	UvA	BA	7	16	160	Kunstgeschiedenis
Excursiewerkgroep	VU	BA	11	11	66	Media, kunst, design en architectuur
Excursiewerkgroep	HU	-	7	51	255	Geschiedenis
Excursiewerkgroep	UVA	RMA	3	13	84	Kunstgeschiedenis
OSK/NIKI Winterschool 'Dialogues Between Painting and Sculpture'	OSK/NIKI	RMA	8	13	78	Kunstgeschiedenis
Interuniversitaire werkgroep 'Caravaggio'	NIKI	BA/MA	12	6	30	Kunstgeschiedenis
Utrecht Summer School	NIKI	BA	13	17	68	Kunstgeschiedenis
Zomercursus 'Leonardo da Vinci'	NIKI	BA	10	7	42	Kunstgeschiedenis; Geschiedenis
Minor Florence-Rome	NIKI/KNIR	BA	59	10	150	Geschiedenis, kunstgeschiedenis, algemene cultuurwetenschappen

Bijlage 2 Wetenschappelijke productie

2.1. Promotieprojecten

Promovendus	Project	Instelling	Promotor(es)
Dhr. Drs. P. Knolle	Noordnederlandse tekenacademies 1760-1820	LEI	Dr. G.J.J. van der Sman
Mw. Dr. G. Jehoel	Het culturele netwerk van Jan van Scorel	UvA	Prof. dr. B. Kempers Dr. G.J. van der Sman Dr. M. J. Bok
Dhr. S. Corrazzini	Changing forms, functions and architecture of Palazzo Vecchio from the Lorraine period to the present day	UU	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein
Mw. Drs. Ch. Ladee	Designating <i>Disegno</i>	UU	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein Dr. M. Brüggen Israëls

2.2. Wetenschappelijke bijeenkomsten

Titel bijeenkomst	Verantw. instelling	Deelnemers (aantal)
<i>A Princely Education. Cosimo III de' Medici's travels through the Golden Age Netherlands: global ambitions and local contexts</i>	NIKI, RUG, Accademia della Crusca, Biblioteca Medicea Laurenziana	70
<i>Red Chalk Drawings. Sources, Techniques and Styles c.1500-1800</i>	NIKI, <i>Avere Disegno</i>	60
<i>Going South. Artistic Exchange between the Netherlands and Italy in the 17th century</i>	NIKI/RKD	150

2.3. Wetenschappelijk publicaties en presentaties staf Instituut

Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein

Presentaties:

6 februari	"Leonardo da Vinci and the Motions of the Mind (including his own)". Keynote lecture, Birkbeck College, University of London (voorafgaand aan opening tentoonstelling <i>Leonardo and perpetual motion</i> in de Peltz Gallery van Birkbeck College.
4 april	"Leonardo da Vinci. De mens en de mythe", (lunchlezing Faculteit GW) Aula Academieggebouw, Universiteit Utrecht
2 mei	"I Disegni di Leonardo di Volti Mostruosi di Uomini e Donne Anziani e il suo Disprezzo per l'Umanità", (via Skype). Internationaal symposium <i>Leonardo da Vinci (1519-2019)</i> , Aula Magna Università Católica, Facoltà Santa Teresa d'Avila, Paraná, Argentinië
10 mei	"The Universal Genius of Leonardo da Vinci" (gastlezing), InsingerGilissen, Amsterdam
13 mei	"The Universal Genius of Leonardo da Vinci" (gastlezing), Robeco, Rotterdam
16 mei	"The Universal Genius of Leonardo da Vinci" (gastlezing), Glencore, Rotterdam
17 mei	"The Universal Genius of Leonardo da Vinci" (gastlezing), Van Oord, Antwerpen
20 mei	"The Universal Genius of Leonardo da Vinci" (gastlezing), GrandVision, Soesterberg
21 mei	"The Universal Genius of Leonardo da Vinci" (gastlezing), Aegon, Den Haag

- 14 juni "Leonardo da Vinci's Anger and Contempt for Mankind", Internationaal symposium *Leonardo e I Paesi Bassi* (Werkgroep Italiëstudies, Universiteit Utrecht & Centre for the Arts in Society, Universiteit Leiden).
- 18 juli "Leonardo's contempt for humanity". Keynote lecture. Internationaal symposium *Paragone. Leonardo in Context*, Leipzig University, Lecture Hall Universitätsbibliothek, Leipzig.
- 12 oktober "Drawings of Busts of Old Men and Women with Monstrous Faces. Satire as Moral Criticism", Internationaal symposium *Leonardo da Vinci Anatomiste. Pionnier de l'Anatomie Comparée, de la Biomécanique, de la Bionique et de la Physiognomonie*, Château de Clos Lucé, Amboise. (L'Institut de Paléontologie Humaine Fondation Albert Ier, Prince de Monaco, Parijs).
- 29 oktober "I disegni di volti mostruosi di uomini e donne anziani di Leonardo: satira come critica morale", Internationaal symposium *Dante e Leonardo. Dall'Eterno al Tempo*, Società Dantesca Italiana, Florence
- 20 december "Het menselijk lichaam volgens Leonardo da Vinci". Afscheidssymposium cardioloog Dr. G. Pop. Auditorium, RadboudUMC, Nijmegen

Publicaties:

"Disegni di volti mostruosi di uomini e donne anziane come critica morale". In: Annalisa Perissa Torrini (Ed.), *Leonardo da Vinci. L'uomo modello del mondo*, catalogus tentoonstelling Gallerie dell'Accademia, Venetië, Milaan: Silvana editoriale, pp. 43-51.

"Manichini e modelli plastici come strumenti di studio nella bottega di Fra Bartolomeo". In: Assonitis, Alessio, Cinelli, Luciano & Tamassia, Marilena (Eds), *Fra Bartolomeo 1517*, Florence: Nerbini, pp. 61-72; 101-103.

Dr. G.J. van der Sman

Presentaties:

- 26 september "La pittura fiamminga a Firenze nel Quattrocento", Florence, Museo di San Marco
- 12 december "Dutch Painters in Italy: An Evaluation of the Sources, RKD-Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, Den Haag

Publicaties:

Boekdelen:

"The world of the Antwerp Caravaggisti - Artists' careers in an international perspective", in Júlia Tátrai & Ágota Varga (red.), *Rubens, Van Dyck and the splendour of Flemish painting*, Budapest, Szépművészeti Múzeum, pp. 39-55.

(Boek)redactie:

G.J. van der Sman, R. van Leeuwen (red.), *Gerson Digital: Italy. A Translated, Illustrated and Annotated Chapter from Horst Gerson's Ausbreitung und Nachwirkung der holländischen Malerei des 17. Jahrhunderts (1942/1983)*, Den Haag, RKD (<https://gersonitaly.rkdmonographs.nl/>) en de redactie van de bijbehorende records in RKD-artists (kunstenaarbiografieën) en RKD-images

Bijlage 3 Valorisatie activiteiten

Geef hier een overzicht van de op valorisatie gerichte bijeenkomsten die het Instituut in het verslagjaar heeft georganiseerd of gefaciliteerd.

Titel bijeenkomst	Verantw. Instelling	Deelnemers (aantal)	Overig
<i>Fundraiser</i> in Florence met bezoek aan Florentijnse privécollecties en presentaties	NIKI	35	Sponsorbijeenkomst
<i>Italian Drawings 1400-1600 at Museum Boijmans Van Beuningen: Compiling the Catalogue</i>	NIKI, Museum Boijmans van Beuningen, Rotterdam	35	lezing
<i>Living Forms. Drawing and Memory.</i> Opening tentoonstelling tekeningen van Signe Kongsgaard Mogensen	NIKI	80	i.s.m. de ambassade van Denemarken
Round Table <i>Living Forms. Drawing and Memory</i>	NIKI	40	i.s.m. NYU
<i>Going South. Artistic Exchange between the Netherlands and Italy in the 17th century</i>	NIKI-RKD	150	Symposium
6 'Leonardo da Vinci'-lezingen voor Nederlandse banken en bedrijven	NIKI	500 (totaal)	
Boekpresentatie <i>Corpus Dei</i> van Sabrina van den Heuvel (NIKI-artist-in-residence). Sotheby's Amsterdam	NIKI-Sotheby's	70	

In januari is Prof. Dr. Michael W. Kwakkelstein verkozen tot lid van de Koninklijke Hollandse Maatschappij der Wetenschappen. Daarnaast was hij in 2019 lid van het wetenschappelijk comité van de tentoonstelling "Leonardo a Roma. Influenza ed eredità", Accademia Nazionale dei Lincei, Rome en van het wetenschappelijk comité van de tentoonstelling "Leonardo Da Vinci 3D", Fabbrica del Vapore, Milaan

Bijlage 4 Studenten en bursalen

Geef hier een overzicht van de begeleiding die het Instituut in het verslagjaar heeft geboden aan studenten en/of stagiairs op individuele basis (exclusief (eind)werkstukken deelnemers cursussen)

Student	Instelling	Scriptie / stage	BA/MA/ PhD/Postdoc	Titel project / activiteit
Mw. F. Rutten	RUG	stage	MA	Gerson Project
Mw A. Haak	UU	stage	RMA	Patrician Patronage Project
Hr. R. Vergers	LEI	scriptie	BA	Fresco's van Ghirlandaio in de Santa Maria Novella en Santa Trinita
Mw. M. Angenent	UvA	scriptie	BA	Siciliaanse barok
Mw. L. Randt	UvA	scriptie	BA	Donne committenti di opere d'arte nel tardo Rinascimento
Mw. L. Fernandez Piqueras	UU	scriptie	RMA	Tavola d'altare per la pieve di Prato di Bernardo Daddi
Mw. E. Post	UvA	scriptie	BA	Joodse gemeenschap gedurende de Risorgimento
Mw. G. van der Werf	UU	scriptie	MA	Camerata di Giovanni de Bardi
Mw. C. Siegers	UvA	scriptie	RMA	Noord-Europese beeldhouwers in Florence in de 15e eeuw
Mw. S. Bul	UvA	scriptie	RMA	Interpreting Madonna and Child of the Rijksmuseum: research into manufacture, imagery and function
Hr. F. de Beij	UvA	scriptie	BA	L'Annunciazione di Cortona di Fra' Angelico
Mw A. Haak	UU	scriptie	RMA	Patrician Patronage Project
Mw. N. de Vries	Ludwig-Maximilians-Universität	promotie	PhD	SACRIMA. The Normativity of Sacred Images in Early Modern Europe.
Hr. S. Oki	UvA	promotie	PhD	Konrad Witz and the Visulality in the Era of the Council of Basel
Hr. K. Scholten	UU	promotie	PhD	Monumenten van geleerden
Mw. C. Striolo	Università di Verona	promotie	PhD	Taccuino italiano di Anton van Dyck
Hr. G. Signore	RUG	promotie	PhD	Late Medieval Miscellanies
Hr. W. Wagemakers	UvA	promotie	PhD	Michele San Micheli in Verona
Hr. M. Wiringa	Katholieke Universiteit Leuven	promotie	PhD	Fragments of Order. (Re-)constructing Renaissance Architecture in the Low Countries
Hr. G. Fabiano	The Courtald Institute of Art	promotie	PhD	Light-beams Religious Visual Culture in Late Medieval Tuscany (ca1250-1400)
Mw. S. McBryde	Birkbeck College, University of London	promotie	PhD	A visible difference: Dwarfs in the Renaissance and early modern Italian courts
Hr. L. Meijer	UvA	promotie	PhD	Provoking Humanity: Artistic Dissent and Human Rights
Mw. C. Ladee	UU	promotie	PhD	Designating disegno in the 15e en 16e eeuw
Hr. S. Corazzini	UU	promotie	PhD	The building history of Palazzo Vecchio after the Medici
Mw. . G. Jehoel	UvA	promotie	PhD	Het culturele netwerk van Jan van Scorel
Hr. P. Knolle	LEI	promotie	PhD	Noordnederlandse tekenacademies 1760-1820
Mw. T. De Nile	Università della Calabria		Postdoc	Rappresentazioni di Inferni e Stregheorie
Mw. N. Kuwabara			Postdoc	The Iconographic Study of the Death of the Virgin by Giotto

Mw. C. Di Meo	RUG		Postdoc	Painted with Constellations of Minute Dots of 'Light Color': A Critical Survey on the History of Pointilliste-like Technique in Netherlandish Illumination and Painting - 15th and 16th centuries
Mw. J. Leferink	LEI		Scriptie	Caravaggio's <i>natura morta</i>
Mw. S. Reda	UU		Scriptie	De kunstcollectie van Baccio Valori (1535-1606)

Geef hier een overzicht van de door het Instituut verstrekte studiebeurzen.

Student / onderzoeker	Instelling	BA / MA / RMA / PhD / postdoc	Titel project	Periode	Omvang beurs (in weken)
Mw. N. Kuwabara	Universiteit van Florence	Postdoc	The Iconographic Study of the Death of the Virgin by Giotto	09/01- 02/04	12
Mw. C. Di Meo	RUG	Postdoc	Painted with Constellations of Minute Dots of 'Light Color': A Critical Survey on the History of Pointilliste-	14/01- 27/02	7
Hr. K. Scholten	UU	PhD	Monumenten van geleerden	18/03- 30/05	10
Mw. S. Boscarelli			The use of sculptural aids in the painter's workshop in Seventeenth-Century Holland	22/03- 22/05	9
Mw. C. Di Meo	RUG	Postdoc	Painted with Constellations of Minute Dots of 'Light Color': A Critical Survey on the History of Pointilliste-like Technique in Netherlandish Illumination and Painting - 15th and 16th centuries	27/03- 04/04	1
Hr. O. Kik	UU	PhD	Children of Mercury: studies on the relationship between the visual arts and Architectural design in the Low Countries 1480-1560	22/04- 16/05	4
Mw. S. Bul	UvA		Interpreting Madonna and Child of the Rijksmuseum: research	08/05- 05/06	4

		RMA	into manufacture, imagery and function		
Mw. S. Reda			Baccio Valori	05/09 04/10	4
Hr. W. Wagenmakers	UvA	PhD	Michele San Micheli in Verona	01/11- 20/12	7
Hr. M. Wiringa	KU Leuven	PhD	Fragments of Order. (Re-) constructing Renaissance Architecture in the Low Countries	03/11- 20/12	7
Hr. G. Fabiano	The Courtauld Institute of Art	PhD	A visible difference: Dwarfs in the Renaissance and early modern Italian courts	4/11 20/12	7

Bijlage 5 Samenwerking

Instellingen (niet NWIB), overheden en bedrijven waarmee het Instituut in het verslagjaar heeft samengewerkt.

Departement Geschiedenis en Kunstgeschiedenis, Universiteit Utrecht
 Afdeling Kunstgeschiedenis, Architectuurgeschiedenis & Landschapsgeschiedenis, Rijksuniversiteit Groningen
 Universiteitsbibliotheek Utrecht
 Utrecht Summerschool
 Koninklijk Nederlands Instituut te Rome (KNIR)
 Hogeschool Utrecht
 Open Universiteit Nederland
 RKD - Nederlands Instituut voor Kunstgeschiedenis, Den Haag
 Museum Boijmans Van Beuningen, Rotterdam
 Rijksmuseum Twenthe, Enschede
 Rubenianum, Antwerpen
 Koninklijke Bibliotheek van België, Brussel
 Museo di San Marco, Florence
 Biblioteca Medicea Laurenziana, Florence
 Accademia della Crusca, Florence
 Universiteit van Lissabon
 Archivio di Stato, Florence
 Gallerie d'Italia, Napels
 International Studies Institute, Florence
 Gallerie dell'Accademia, Venetië
 Fondazione Pedretti, Vinci
 The Courtauld Institute, Londen
 Victoria and Albert Museum, Londen
 Williams College, Massachusetts
 Budapest, Szépművészeti Múzeum
 Nederlandse ambassade
 Ambassade van Denemarken

Bijlage 6   Overzicht personeel

Functie	Titel / naam	FTE
directeur	Prof. Dr. M.W. Kwakkelstein	1,0
onderzoeker/hoofdbibliothecaris	Dr. G.J.J. van der Sman	1,0
secretaresse	Mw. S.M. Elders	1,0
bibliothecaresse	Dott.ssa I. Masi	0,5

Bijlage 7 Financiële verantwoording

	<i>Begroting verslagjaar 2019</i>	<i>Realisatie verslagjaar 2019</i>	<i>Realisatie verslagjaar -1 (2018)</i>
BATEN/INKOMSTEN	€	€	€
Bijdragen			
Penvoerder (Universiteit Utrecht)	497	497	499
Deelnemende instellingen	143	133	132
Universiteit van Amsterdam			
Rijksuniversiteit Groningen			
Universiteit Leiden			
Universiteit Utrecht			
Radboud Universiteit Nijmegen			
Vrije Universiteit Amsterdam			
Overige instellingen	20	17	29
Buitengewone baten	0	0	0
Eigen inkomsten			
onderwijs			
onderzoek			
cultuur en maatschappelijke activiteiten			
gastenverblijven	35	38	38
overig	40	40	0
sponsors	0	0	0
rente			
Totaal baten	735	725	698

	<i>Begroting verslagjaar 2019</i>	<i>Realisatie verslagjaar 2019</i>	<i>Realisatie verslagjaar -1 (2018)</i>
LASTEN/UITGAVEN	€	€	€
Personele lasten			
personeel (formatief)			
personeel (lokaal)			
Totaal personele lasten	355	348	345
Materiële lasten			
Incidentele inhuur derden*			
Huisvestingskosten	157	157	167
afschrijvingen			
huur			
schoonmaak & onderhoud			
energie			
Bibliotheek			
Bureaunkosten			
communicatiekosten			
reiskosten			
kantoorbenodigdheden			
overig			
Afschrijvingen			
Subsidies			
Lidmaatschappen			
Activiteitgebonden kosten			
onderwijs			
onderzoek			
culturele en maatschappelijke activiteiten			
studenten en bursalen			
Totaal materiële lasten	223	208	221
Totaal lasten	735	713	725
SALDO	0	12	-27

* Incidentele inhuur specifieke expertise (juridisch, financieel, e.d.)

Bijlage 8 Wetenschappelijke Adviesraad

Naam en titel	Instelling	Vakgebied	Aantreden	Aftreden*	Termijn
Prof. Dr. P.B.M. van den Akker	OU	Voorzitter	2016	2020	1
Dr. J. Goudeau	RU	Kunstgeschiedenis van de Nieuwere Tijd	2015	2019	1
Dr. M. Brügggen Israëls	UvA	Kunstgeschiedenis van de vroege Italiaanse Renaissance	2016	2020	1
Dr. J.P. Keizer	RUG	Geschiedenis van de Italiaanse Kunst en Cultuur 1500-1700	2016	2020	1
Dr. I.R. Vermeulen	VU	Kunstgeschiedenis van de vroegmoderne tijd	2015	2019	1
D.R. Bull, MA	Rijksmuseum Amsterdam	Italiaanse, Spaanse en Engelse schilderkunst	2017	2020	2
Dr. S. J. van Dijk	Rijksmuseum Amsterdam/LEI	Junior conservator Textiel	2014	2018	1
Dr. E. Grasman	LEI	Oude Beeldende Kunst	2019	2023	2
Dr. V.M. Schmidt	UU	Kunst voor 1600	2017	2021	1
Drs. J.B. Frietman	UU	Secretaris	2016	2020	1
Drs. S.C.A. Hermans	UU	Secretaris	2018	2022	1

* Termijn = 4 jaar
 Eenmalige verlenging
 mogelijk